

info@adviesraadwmojeugdordrecht.nl

Mevrouw C.C. van Benschop
Wethouder Inclusiviteit, Diversiteit & Kansengelijkheid, Wmo, Mantelzorg
Postbus 8 3300 AA Dordrecht

Datum: 25 juli 2023
Betreft: Advies herijking Wmo 2023

Geachte mevrouw van Benschop, beste Chris,

Op 19 september aanstaande neemt de gemeenteraad een besluit over de nieuwe verordening Wmo die op 1 oktober 2023 in werking moet treden. De regionale Adviesraad Wmo Drechtsteden heeft op 3 april 2023 namens de deelnemende gemeenten hierover een advies uitgebracht. Binnen de verordening is, zoals u weet, ruimte om een eigen gemeentelijk afwegingskader te maken. U heeft ons gevraagd om over dit gemeentelijk afwegingskader advies uit te brengen. Wij waarderen dit en komen graag aan uw verzoek tegemoet. Ons advies is gebaseerd op de nota Dordts Afwegingskader Herijking Wmo. Over dit kader heeft een vertegenwoordiging van de adviesraad op 16 juni jl. een verkennend gesprek gevoerd met mevr. Kirsten van Vuuren. De aandachtspunten uit dat gesprek nemen we mee in onderstaand advies.

Bij een aantal voorstellen hebben we inhoudelijke vragen waardoor we op dit moment voor die voorstellen geen advies uitbrengen. Nader advies volgt na de beantwoording van deze vragen.

Algemene uitgangspunten afwegingskader.

Het Dordtse afwegingskader sluit aan bij de uitgangspunten van de startnotitie over de integrale visie en integrale verordening Sociaal Domein: bestaanszekerheid vormt de basis, normaliseren, meer inzet op preventie en sociale cohesie en passende, betaalbare hulp met een integrale blik. We zijn het eens met deze uitgangspunten maar missen hierbij één belangrijk uitgangspunt: de herijking moet ertoe leiden dat ondersteuning en voorzieningen beschikbaar blijven voor de kwetsbaarste inwoners van Dordrecht. Dit wordt weliswaar benoemd in de uitwerking onder het kopje “Het nieuwe afwegingskader”, maar is wat de Adviesraad betreft het belangrijkste en leidende uitgangspunt.

Advies 1: Wij adviseren u het beschikbaar houden van ondersteuning en voorzieningen voor de kwetsbaarste inwoners toe te voegen als uitgangspunt.

Handhaving eigen bijdrage maatwerkvoorzieningen:

Wij zijn het eens met het voorstel.

Eigen bijdrage Drechthopper gelijktrekken met openbaar vervoer in de spits en tijdelijke korting in de daluren.

Advies 2: We zijn het eens met deze voorstellen en adviseren u de opbrengst hiervan ten goede te laten komen aan een verbetering van de huidige voorwaarden voor het gebruik van de Drechthopper, te weten het laten vervallen van de voorwaarde om 24 uur van tevoren een rit te bestellen.

De reden hiervoor is dat de adviesraad regelmatig signalen ontvangt dat met name ouderen en chronisch zieken door deze maatregel minder gebruik kunnen maken van de Drechthopper en dus minder kunnen participeren. Uitwijken naar de wijkhopper is ook niet altijd mogelijk omdat er, zeker tijdens de vakantieperiode, een tekort is aan chauffeurs/vrijwilligers.

De vergoeding voor dagbestedingsvervoer wordt voor nieuwe cliënten gemaximaliseerd op vergoeding naar de dichtstbijzijnde passende locatie.

In het voorstel wordt niet duidelijk wat u bedoelt met een passende locatie. Voor de adviesraad geldt dat een passende locatie tenminste de activiteiten biedt en groeps grootte hanteert die de zorgvrager nodig heeft en die passen bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau.

Daarnaast is het van belang dat er binnen de locatie voor elke identiteit een aanbod is.

Vragen:

1. Wat verstaat u onder passende locatie?
2. Welke elementen bepalen of een locatie passend is?
3. Op welke wijze stelt u vast of een locatie passend is voor de zorgvrager?

Aantal kilometers individueel taxivervoer maximeren op 1500 km per jaar.

Als algemeen uitgangspunt zijn we het hiermee eens. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarbij de beperking van het aantal kilometers onevenredig ingrijpt op de sociale contacten die een inwoner kan onderhouden. Dit kan zich bijv. voordoen als iemand familie heeft in andere delen van Nederland of een partner heeft die blijvend is opgenomen in een instelling buiten Dordrecht. Het aantal kilometers (Wmo en Valys opgeteld) zou in die situaties voldoende moeten zijn om naast de bezoeken aan familie en/of partner ook in Dordrecht het sociale netwerk te kunnen onderhouden en deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer. Uiteraard weten we dat er altijd een beroep kan worden gedaan op de hardheidsclausule. Ervaring leert echter dat als de mogelijkheid niet goed wordt geborgd in werkinstructies e.d. deze in de praktijk onvoldoende wordt toegepast. Vanuit inwonersperspectief is het logischer en minder belastend als bij de beoordeling van de aanvraag al gekeken wordt naar het vervoerspatroon en op basis hiervan wordt beoordeeld of er aanleiding is om het maximaal aantal kilometers te wijzigen.

Advies 3: Wij adviseren u om in de werkinstructie die voortvloeit uit deze maatregel aan te geven dat in individuele situaties maatwerk mogelijk blijft en dat dit bij de beoordeling van de aanvraag moet worden getoetst.

Afschaffen vrij besteedbaar bedrag PGB.

De motivatie voor dit voorstel is dat hiermee de rechtsongelijkheid tussen inwoners die zorg in natura (ZIN) ontvangen en inwoners met PGB vervalt. Immers inwoners met ZIN ontvangen geen vrij besteedbaar bedrag. Dit klopt want het vrij besteedbaar bedrag is bestemd voor alle kosten die niet binnen het PGB vallen maar wel gerelateerd zijn aan het hebben van zorg en een PGB. Kosten als: administratiekosten (papier, kopieën, printerinkt e.d.) telefoonkosten, kosten voor verzorgingsmaterialen, handschoenen en beschermende kleding voor verzorgende, toegangskosten als je als begeleider meegaat naar bijv. een zwembad en persoonlijke verzorging en/of 1 op 1 begeleiding noodzakelijk is, een attentie voor de zorgverlener. Dit zijn allemaal kosten die de inwoner met ZIN niet maakt omdat deze voor rekening van de werkgever komen. Afschaffen van het vrij besteedbaar bedrag leidt dus juist tot rechtsongelijkheid.

Advies 4: Wij adviseren u het vrij besteedbaar bedrag te handhaven.

Start eigen bijdrage algemene voorzieningen.

Wasservice

Op dit moment kan een inwoner een beroep doen op de wasservice als hij/zij een indicatie heeft voor huishoudelijke ondersteuning (HBH). U wilt dit veranderen en de wasservice alleen nog verstrekken als men niet zelf meer kan wassen en hiervoor ook niet kan terugvallen op het sociaal netwerk. In de inleiding tot het voorstel geeft u aan strijken niet meer als noodzakelijk te zien. Tot slot stelt u een eigen bijdrage per waszak voor: € 5,- per zak voor minima en € 20,- per zak voor overige inwoners.

De adviesraad gaat ervan uit dat de wasservice wordt gecontinueerd maar heeft nog een aantal vragen over het voorstel:

Vragen:

4. Op welke wijze gaat u vaststellen of een persoon in aanmerking komt voor de wasservice?
5. Welke inkomensgrens hanteert u in definitie van minima?
6. Klopt het dat de strijkservice niet meer voor vergoeding in aanmerking komt en wat is de onderliggende motivatie?
7. Hoeveel waszakken worden er gemiddeld maandelijks per huishouden ingeleverd?
8. Kan een inwoner voor de eigen bijdrage een beroep doen op bijzondere bijstand?

NB. De adviesraad denkt dat alleen door middel van een nader onderzoek kan worden vastgesteld of iemand voldoet aan de voorwaarden die u wilt invoeren.

In artikel 1.1.1. Begripsbepalingen Wmo is vastgelegd wat een algemene voorziening is: wanneer er sprake is van een algemeen aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning;

Uw voorstel is dus strijdig met het wettelijke uitgangspunt. Feitelijk gezien wijzigt de algemene voorziening door de voorgestelde aanpassing in een maatwerkvoorziening.

We denken overigens dat het loslaten van de koppeling met HBH juist zal leiden tot een toename van de doelgroep. Immers waar u eerst als drempel het moeten hebben van een indicatie HBH had, kan nu iedereen die meent voor deze service in aanmerking te komen hierop een beroep doen.

Zorgoppas

Het voorstel gaat er vanuit dat oppas ingezet door ouders die in belangrijke mate mantelzorger zijn voor één of meerdere zorg intensieve kinderen gelijk is aan oppas ingezet voor niet zorg intensieve kinderen. Wij zijn het hiermee niet eens omdat:

- Ouders van zorg intensieve kinderen oppas met name (moeten) inzetten voor het noodzakelijke opladen van de eigen batterij, opdat ze hun mantelzorg taken volhouden. Juist het ontbreken van deze mogelijkheid leidt ertoe dat ouders overbelast raken en een verhoogd beroep moeten doen op (meer) professionele en dus duurdere zorg. De inzet van een zorgoppas betreft in deze situaties respijtzorg ter ontlasting van de verzorgers en geen inzet van een oppas voor recreatieve doelen. Ouders moeten hiervoor een beroep kunnen doen op een maatvoorziening.
- Ouders van niet zorg intensieve kinderen makkelijker en (en vaak kosteloos) een beroep kunnen doen op hun sociaal netwerk.

Advies 5: Wij adviseren u om de inzet van zorgoppas voor ouders van zorg intensieve kind aan te merken als maatwerk- en respijtzorgvoorziening.

Tot slot.

Niet voor het eerst wordt er bezuinigd op het voorzieningenniveau van de Wmo. Eerdere bezuinigingen hebben geleid tot een verschraving van het aanbod, en daarmee tot een afname van participatie en een lagere kwaliteit van leven voor de kwetsbaarste inwoners. Zij ervaren al jaren de negatieve gevolgen van de door u geschetste uitdagingen: een stijgende zorgvraag, afnemende sociale cohesie, tekort aan personeel en stijgende tarieven.

Toch richten de beleidsvoorstellen in de herijking zich vooral op het beheersen van de financiën en niet op het opheffen of beperken van de al ervaren negatieve gevolgen. Evenmin wordt duidelijk op welke wijze de kwaliteit en continuïteit van de zorg en ondersteuning juist door deze maatregelen voor de kwetsbaarste inwoners gewaarborgd blijft, terwijl dit wel de rechtvaardiging van de maatregelen is. Wij vragen u deze wezenlijke elementen zowel in de uitwerking van de geschetste ambities als in het op te stellen integraal beleid sociaal domein en de hierop gebaseerde verordening op te nemen. Hiermee laat u zien dat voor u voorop staat dat iedere Dordtenaar mee kan doen.

Met vriendelijke groet, namens de Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht

Bert van de Burgt
Voorzitter Adviesraad Wmo & Jeugd Dordrecht

Cc:
Kirsten van Vuuren
Griffie